

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12.09.1986, sp. zn. 1 Tz 36/86, ECLI:CZ:NS:1986:1.TZ.36.1986.1

Číslo: 39/1987

Právní věta: Práce s vysokozdvihným motorovým vozíkem (vykládka a nakládka materiálu a s tím související pojezdění na kratší vzdálenost po silnici) není řízením motorového vozidla, které by bylo obviněnému zakázáno v rámci trestu zákazu činnosti řídit motorová vozidla.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 12.09.1986

Spisová značka: 1 Tz 36/86

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Zákaz činnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. 100/1975 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 39/II

I. Vysokozdvihný motorový vozík není motorovým vozidlem (silničním) ve smyslu § 7 odst. 3 vyhl. č. 100/1975 Sb., ale zvláštním motorovým vozidlem podle § 7 odst. 4 cit. vyhl.

II. Práce s vysokozdvihným motorovým vozíkem (vykládka a nakládka materiálu a s tím související pojezdění na kratší vzdálenost po silnici) není řízením motorového vozidla, které by bylo obviněnému zakázáno v rámci trestu zákazu činnosti řídit motorová vozidla.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 12. 9. 1986 sp. zn. [1 Tz 36/86.](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek krajského soudu v Praze ze dne 30. ledna 1986 sp. zn. 8 To 29/86 i rozsudek okresního soudu v Příbrami ze dne 28. listopadu 1985 sp. zn. 2 T 256/85 a obviněného M. B. podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby pro trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb., o přečinech, jichž se měl dopustit tak, že dne 29. 6. 1985 na nádraží ČSD Dobříš se neoprávněně zmocnil vysokozdvihného vozíku typu DV 1733, se kterým pak po dobu tří hodin vykládal pro svého známého materiál z vagónu a tak způsobil majiteli vozíku n. p. Staviva Praha, krajskému závodu 01 Praha 2 škodu ve výši 130,41 Kčs; vozík řídil přesto, že rozsudkem okresního soudu v Příbrami ze

dne 21. 2. 1983 sp. zn. 2 T 113/82 mu byl mimo jiné uložen trest zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu tří let.

odůvodnění:

Okresní prokurátor v Příbrami podal na obviněného M. B. obžalobu pro trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb., kterých se podle obžaloby dopustil tím, že dne 29. 6. 1985 v dopoledních hodinách na nádraží ČSD Dobříš, okr. Příbram, se neoprávněně zmocnil vysokozdvížného vozíku typu DV 1733, se kterým pak po dobu 3 hodin na nádraží vykládal pro svého známého materiál z vagónu, přičemž majiteli Staviva, n. p. Praha, krajskému závodu 01 v Praze 2, způsobil škodu ve výši 130,41 Kčs, a toto motorové vozidlo řídil přesto, že mu byl rozsudkem okresního soudu v Příbrami ze dne 21. 2. 1983 sp. zn. 2 T 113/82 uložen mimo jiné trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu tří let.

Okresní soud v Příbrami věc projednal v hlavním líčení a provedeným dokazováním byl shora uvedený skutek prokázán. Nebylo však zjištěno, že by obviněný vysokozdvížným vozíkem vykládal materiál neoprávněně, neboť se tak stalo s vědomím příslušného pracovníka n. p. Staviva a použití vozíku bylo také P. D., pro kterého byl vykládaný materiál určen, fakturováno.

Rozsudkem okresního soudu v Příbrami ze dne 28. 11. 1985 sp. zn. 2 T 256/85 byl proto obviněný M. B. uznán vinným, že dne 29. 6. 1985 v odpoledních hodinách na nádraží ČSD Dobříš po dobu tří hodin řídil vysokozdvížný vozík typu DV 1733 přesto, že mu byl rozsudkem okresního soudu v Příbrami ze dne 21. 2. 1983 sp. zn. 2 T 113/82 uložen mimo jiné trest zákazu činnosti záležející v zákazu řízení všech motorových vozidel, který dosud vykonává, čímž spáchal přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb. Za to byl obviněnému uložen peněžitý trest ve výši 3000,- Kčs a pro případ, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, také náhradní trest odnětí svobody na šest týdnů. Dále mu byl uložen trest zákazu činnosti záležející v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu osmnácti měsíců. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená organizace n. p. Staviva Praha odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

K odvolání prokurátora krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 1. 1986 sp. zn. 8 To 29/86 zrušil rozsudek okresního soudu ve výroku o trestu a obviněnému při ostatních nezměněných výrocích uložil nepodmíněný trest odnětí svobody na tři měsíce, pro jehož výkon jej podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařadil do druhé nápravně výchovné skupiny. K výroku o vině krajský soud uvedl, že vysokozdvížný motorový vozík je ve smyslu vyhlášky č. 100/1975 Sb. motorovým vozidlem, neboť se vlastní motorickou silou pohybuje po silnici a je určen k přepravě nákladů. Dále uvedl, že obviněnému byl v minulosti uložen dosud nevykonaný trest zákazu řízení všech motorových vozidel a nebylo konkrétně stanoveno, že obviněný nesmí řídit jen ta vozidla, ke kterým se vyžaduje řidičské oprávnění podle vyhlášky č. 87/1964 Sb. Podle názoru krajského soudu uložený trest zákazu řízení všech motorových vozidel obsahuje i zákaz jejich obsluhy, tedy i obsluhu vysokozdvížného vozíku.

Proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu v Praze podal generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného M. B. Podle jeho názoru okresní i krajský soud pochybily v názoru, že vysokozdvížný vozík je motorovým vozidlem ve smyslu vyhlášky č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu. Poukázal na rozdílnou dikci ustanovení § 7 odst. 3 a § 7 odst. 4 této vyhlášky, v němž se hovoří jednak o motorových vozidlech a jednak o zvláštních motorových vozidlech. K řízení motorových vozidel je třeba řidičského oprávnění podle vyhl. č. 87/1964 Sb., zatímco k práci s vysokozdvížným vozíkem včetně pojiždění podle čl. 134 ČSN 26 8805 postačí oprávnění vystavené vedením podniku, který je provozovatelem vozíku. Tento vozík patří do kategorie zvláštních motorových vozidel. Proto podle názoru generálního prokurátora ČSR okresní i

krajský soud neměly obviněného uznat vinným shora uvedeným přečinem, neboť na práci s vysokozdvížným vozíkem se trest zákazu řízení motorových vozidel nevztahuje.

Nejvyšší soud ČR z podnětu stížnosti pro porušení zákona přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v Praze i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného M. B. v rozsahu vytykaném stížností pro porušení zákona.

Okresní soud ve věci provedl všechny potřebné důkazy a učinil na jejich podkladě správná skutková zjištění, když dospěl k závěru, že obviněný dne 29. 6. 1985 používal vysokozdvížný vozík typu DV 1733 n. p. Staviva Praha na nádraží ČSD v Dobříši k vykládce a nakládce materiálu pro P. D. a že uvedený vozík neužíval neoprávněně. Chybně však dospěl k závěru, že obviněný tak naplnil znaky přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb., protože svým jednáním porušil zákaz řízení všech motorových vozidel, který mu byl uložen v rámci trestu zákazu činnosti shora citovaným rozsudkem okresního soudu v Příbrami.

Trestná činnost, za kterou byl obviněnému rozsudkem okresního soudu v Příbrami uložen mimo jiné trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu tří let, byla spáchána tím, že obviněný dne

13. 8. 1982 kolem 01.00 hod. v Dobříši, okr. Příbram, řídil osobní automobil zn. VAZ SPZ PBA 63-80, ačkoliv měl v krvi nejméně 1,93 promile alkoholu, čímž spáchal trestný čin opilství podle § 201 tr. zák. Po právní moci tohoto rozsudku bylo jedno jeho vyhotovení zasláno OO VB Dobříš. Potom bylo obviněnému odňato řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel skupin B, C, M, T; řidičský průkaz byl zadržen již v době činu.

Obviněný v této době u svého zaměstnavatele vykonával kromě práce řidiče nákladního automobilu také podle potřeby práce s vysokozdvížným vozíkem. K práci s tímto vozíkem jej opravňoval průkaz řidiče motorových vozíků, který však nevydává dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti, ale zaměstnavatelská organizace řidiče (viz. článek 132 ČSN 26 8805 - motorové vozíky, povoz, údržba a opravy). Tento průkaz obviněnému v rámci výkonu trestu zákazu řízení všech motorových vozidel odňat nebyl, ani okresní soud v tomto směru neučinil po právní moci rozsudku žádné opatření. Oprávnění obviněného řídit vysokozdvížný motorový vozík skončilo podle jeho výpovědi v květnu 1984, neboť neabsolvoval přezkoušení.

Přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb. se dopustí, kdo maří nebo ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že vykonává činnost, která mu byla zakázána. V projednávané trestní věci jde o posouzení, zda vykládka a nakládka materiálu vysokozdvížným vozíkem, třebaže s krátkou pojížděkou po silnici, je výkonem činnosti, která byla obviněnému zakázána v rámci shora uvedeného trestu zákazu řízení všech motorových vozidel.

Okresní soud v Příbrami i krajský soud v Praze ve shora citovaných rozsudcích vycházejí z toho, že vysokozdvížný vozík je motorovým vozidlem ve smyslu vyhlášky č. 100/1975 Sb., protože se vlastní motorickou silou pohybuje po silnici a je určen k přepravě nákladů. Tento závěr je nesprávný. Podle § 7 odst. 3 citované vyhlášky „motorovým vozidlem“ se rozumí vozidlo určené pro přepravu osob nebo nákladů všeho druhu pohybující se motorickou silou po silnici (tzv. silniční motorová vozidla, jejichž druhy jsou uvedeny v ČSN 30 0024). Ustanovení § 7 odst. 4 uvedené vyhlášky však vymezuje skupinu „zvláštních motorových vozidel“, kterými se rozumějí zemědělské a lesnické traktory, jednonápravové kultivační traktory a jejich přírůbky, samojízdné sklizňové zemědělské a lesnické stroje, pojízdny pracovní stroje a motorové ruční vozíky.

Pokud jde o motorové vozíky, jejich charakteristika, určení, rozdělení na různé skupiny, provoz atd. jsou upraveny samostatnými technickými normami, zejména ČSN 26 8800, ČSN 26 8801 a ČSN 26

8805. Tak podle ČSN 26 8801 se motorovým vozíkem rozumí vozík s motorovým pojezdem, určený k manipulaci a přepravě břemen převážně na účelových komunikacích a na kratší vzdálenosti; čelní vysokozdvížený vozík je tu charakterizován jako vysokozdvížený vozík s vidlicemi, popř. s jiným přídatným zařízením, umístěným před podvozkovými koly, který břemeno zvedá a převáží. Také z obsahu ČSN 26 8805 je zřejmé, že vysokozdvížený motorový vozík není silničním motorovým vozidlem, zaškolení jeho řidiče a vydání příslušného oprávnění k jeho obsluze (průkaz řidiče motorových vozíků) je záležitostí zaměstnavatelské organizace. Jen pro případ, že by přicházela v úvahu i jízda vysokozdvíženého (i jiného) motorového vozíku na veřejné komunikaci, musí řidič tohoto vozíku, určený k takové jízdě, vykonat zkoušku z pravidel silničního provozu, pokud není vlastníkem řidičského průkazu skupiny B, C, D nebo T vydaného dopravním inspektorátem Veřejné bezpečnosti (viz k tomu čl. 130 - čl. 134 výše citované ČSN). Naproti tomu podle § 1 odst. 1 vyhlášky č. 87/1964 Sb. o řidičských průkazech motorové vozidlo (silniční) smí řídit jen ten, komu udělil dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti řidičské oprávnění. Také podle § 14 odst. 1 citované vyhlášky uloží-li soud pro trestný zákaz řízení motorových vozidel, řidič toto řidičské oprávnění ztrácí. Z uvedeného je zřejmé, že vysokozdvížený motorový vozík není motorovým vozidlem (silničním) podle § 7 odst. 3 vyhl. č. 100/1975 Sb., ale zvláštním motorovým vozidlem podle § 7 odst. 4 cit. vyhl. Na tom nic nemění skutečnost, že mezi motorová vozidla z hlediska výkladu tohoto znaku v ustanovení § 209a tr. zák. o trestném činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla patří obě uvedené skupiny (srov. např. č. 42/1979 sb. rozh. tr.).

Podle § 49 odst. 1 tr. zák. soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až pět let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností. Tuto souvislost je třeba vyjádřit náležitě konkrétním vymezením činnosti, která se pachateli při uložení tohoto druhu trestu zakazuje. To má význam jednak z hlediska právní jistoty pachatele, aby pro něho z rozsudku bylo zřejmé, jakou činnost nesmí vykonávat, jednak i z hlediska kontrolovatelnosti uloženého zákazu, aby pak ve vykonávacím řízení nevznikaly pochybnosti o rozsahu a povaze zakázané činnosti. Proto také při souvislosti trestné činnosti pachatele s řízením motorových vozidel nebo s řízením některého druhu zvláštních motorových vozidel (např. práce s vysokozdvíženým motorovým vozíkem, buldozerem, rypadlem aj.) by měla být podle okolností každého jednotlivého případu tato souvislost vyjádřena konkrétním vymezením zakázané činnosti, někdy užším (např. výkon činnosti s vysokozdvíženým motorovým vozíkem), jindy širším (např. zákaz řízení motorových vozidel nebo zákaz řízení motorových i zvláštních motorových vozidel v silničním provozu apod.), jestliže povaha trestné činnosti pachatele ukazuje na jeho obecnější nezpůsobilost nebo nespolehlivost jako řidiče vůbec. Pak při posuzování, zda jednáním pachatele v době výkonu trestu zákazu činnosti naplňuje znak „vykonává činnost, která mu byla zakázána“, uvedený v ustanovení o přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb., bude snáze zkoumat, zda toto jednání je skutečně tou činností, na kterou se vztahuje trest zákazu činnosti.

Z toho, co bylo shora uvedeno, vyplývá, že práce s vysokozdvíženým motorovým vozíkem (vykládka a nakládka materiálu a s tím související poježdění na kratší vzdálenost po silnici), kterou v jednom případě vykonával obviněný M. B., není řízením motorového vozidla, které bylo obviněnému zakázáno v rámci trestu zákazu činnosti uloženého rozsudkem okresního soudu v Příbrami. Tento soud také v rámci vykonávacího řízení učinil opatření k výkonu tohoto trestu jen ve vztahu k silničním motorovým vozidlům (oznámení příslušným orgánům VB) a nikoli ve vztahu k jiným vozidlům (zaměstnavateli obviněného stran oprávnění řídit vysokozdvížený motorový vozík).